

Referat af møde i Brugerråd for Naturstyrelsen Midtsjælland d. 22/6 2023 kl. 16.00

Deltagere:

Thomas Larsen Schmidt, DGI
Lasse Braae, Dansk Ornitologisk forening
Inga Skjærris, Danmarks Idrætsforbund
Nora Tams (sbst), Danmarks Naturfredningsforening
Elisabeth Stuhr, Danmarks Rideforbund
Per Stadel Nielsen, Entomologisk Forening
Søren Grøntved, Dansk Botanisk Forening
Ole Hansen, Danmarks Jægerforbund
Rose-Maria Helle, Danske Handicaporganisationer
Brian Jensen, Friluftsrådet
Jørgen Boldt, Dansk Vandrelaug
Jens Peter Simonsen, skovrider, Naturstyrelsen Midtsjælland
Vibe Jensen, Naturstyrelsen Midtsjælland
Carsten Poulsen, Naturstyrelsen Midtsjælland
Palle Graubæk, Naturstyrelsen Midtsjælland

Afbud fra: Anette Ladegaard Christensen, Danmarks Orientering Forbund

Ad dagsordenens pkt. 1. Velkomst og præsentation af nyt medlem af brugerrådet.

Jens Peter Simonsen bød velkommen til Brian Jensen, som er udpeget som Friluftsrådets repræsentant til brugerrådet. Brugerrådet består nu af 13 medlemmer samt et "hvilende" medlem fra Natur & Ungdom, som indtil videre ikke har kapacitet til at deltage i møderne, men som får tilsendt såvel indkaldelse til møderne som referat.

Hovedemnet for mødet var forvaltningsplanerne for urørt skov, og der afholdtes i forlængelse af brugerrådsmødet en offentlig skovvandring i Ulkerup skov, hvor Naturstyrelsens foreløbige tanker om forvaltningsplan for skoven blev præsenteret og diskuteret. Brugerrådets medlemmer var inviteret til at deltage og gjorde det i vidt omfang.

Ad dagsordenens pkt. 2. Status for udpegning af urørt skov i statsskovene på Midtsjælland

Arbejdet med udarbejdelse af forvaltningsplaner for urørt skov er efter nogle måneders stilstand oven på folketingsvalget og regeringsdannelse atter genoptaget. Den 22. juni blev 22 forvaltningsplaner offentliggjort og er trådt i kraft. På Midtsjælland drejer det sig om Myrde skov og Boserup

skov. I efteråret 2022 blev afholdt skovvandring på Røsnæs og på Tuse Næs. Naturstyrelsens overordnede tanker og referater fra skovvandringerne blev drøftet på sidste møde i brugerrådet. Forslag til planer for disse områder forventes sendt i offentlig høring til efteråret. De næste planer i række på Midtsjælland er Hov Vig og Nakke skov (1 plan) samt løvskovene ved Isefjorden; Grønnehave, Anneberg og Ulkerup skove (en anden plan). Der afholdes d. 22. juni og 2. juli skovvandring, hvor Naturstyrelsens foreløbige tanker om forvaltningsplanerne for disse bliver præsenteret. Forslag til planer vil så blive sendt i høring i efteråret samtidigt med eller i umiddelbar forlængelse af planerne for Røsnæs og Tuse Næs.

Ad dagsordenens pkt. 3. Forvaltningsplaner for Nakke skov og Ulkerup, Anneberg og Grønnehave skove

For Nakke skov omfatter udpegning af urørt skov kun de ældre skove i Hov Vig og Slettemose. Det vil sige, at den unge Nakke skov fra midt 1990'erne ikke er omfattet. Kort over det udpegede område er vedhæftet som bilag. Hovedtemaet for planen er samspillet imellem de afgræssede lysåbne overdrev, som udgør langt den overvejende del af området, og de mindre skovholme mod nordvest (Hov Vig) og i syd (Slettemose). Der er for 2 år siden gennemført en større omlægning af græsningen af enge og overdrev, så de nu afgræsses i få, store folde med kvæg og heste på helårsbasis uden tilskudsfodring. Mindre dele af den unge skov er inddraget i foldene som græsningsskov. Naturstyrelsen har ikke planer om at ændre i dette regime, men man kan overveje, når vi ser resultaterne i de kommende år, at reducere de indre hegn med henblik på at skabe endnu større enheder. Det vil ikke have betydning for færdslen i områderne, som er begrænset af Vildtreservatets færdselsforbud. I skovholmene, som de facto gennem adskillige år har været undtaget forstlig drift, planlægges ikke større indgreb. Opvækst af ikke hjemmehørende arter som sitkagran og grandis bekæmpes, og der veteraniseres få ældre træer af fyr med henblik på hurtigere at skabe dødt ved og træer i forfald. I egebevoksningerne i Nakke skov, som er indtaget til græsningsskov, gennemføres tynding for at understøtte denne.

Grønnehave, Anneberg og Ulkerup skove er karakteriseret ved at være løvskove med især bøg og en del eg på tung og våd lerjord med betydelig dræning. Hovedtemaet for planen er fældning af ikke hjemmehørende træarter særligt nål samt rødeg og ahorn (potentielt hjemmehørende, begrænses pga spredning) særligt med henblik på at favorisere naturtypen eg, som ellers kan blive trængt af konkurrencen fra skyggetræarterne. Genopretning af mere naturlig hydrologi med grøftelukninger særligt i Ulkerup for at øge strukturen med lys i bøgebevoksningerne og understøtte § 3 arealer som moser og søer samt habitatnatur som aske-ellesump vil blive et væsentligt virkemiddel. Græsning med husdyr (kvæg og/eller heste) vil især i Ulkerup skov, hvor skoven vil kunne forbindes med de græssede overdrev omkring skoven, være et væsentligt virkemiddel for at fastholde

lysåbne partier i skoven. Derimod forventes ingen græsning i Grønnehave skov, hvor publikumsanvendelsen er stor, og kun et mindre græsningsprojekt i Anneberg skov af landskabelige grunde omkring barkladen. Der var en diskussion om tilgængeligheden i de kommende urørte skove, hvor nogle brugere vil opleve i praksis at blive lukket ude fra de græssede skove. Det vil være muligt at tilrettelægge den præcise placering af hegn i forhold til stier, så der i et vist omfang tages højde for friluftsmæssige ønsker, f.eks. færdsel mellem parkeringspladsen og Ulkerup Landsby. Men der vil også være skove, f.eks. Ulkerup skov, hvor der må forventes reduceret tilgængelighed af hensyn til biodiversiteten, mens der i andre, f.eks. Anneberg og Grønnehave, ikke sker en indskrænkning. Ved beslutning om udlæg af græsningskove afvejes de potentielle biodiversitetsfordele med publikumsinteresserne. Det blev ligeledes drøftet, at man i forbindelse med den mere naturlige hydrologi, hvor skovene bliver vådere, gennem planlægning sørger for at friholde de mest benyttede færdselsveje og evt. i særlige områder anlægger ”board walks” el. lign.

Ad dagsordenens pkt. 4. Større aktivitetsområder på Naturstyrelsen Midtsjælland

Tilsendte bilag til mødet (uddeles til mødedeltagerne) med en digital løsning hvor den planlagte skovning for skovene kan ses. Lavet i forbindelse med samarbejdsprojekt med Dansk Ornitologisk Forening, så der kan meldes ind ift. hensyn til fugle mv. Også andre brugergrupper kan have glæde af at se skovningsplanen. Planen opdateres årligt og kan tilgås via det tilsendte link. Noget af den planlagte skovning for i år vil først blive gennemført næste år. Midtsjælland skover ca. 20.000 m³ / året baseret på centralt produktionskrav.

Den fremsendte oversigt over tilladelser til aktiviteter i skovene på Naturstyrelsen Midtsjælland i 2022 blev positivt modtaget, selvom den kun viser et meget lille billede af de reelle friluftsmæssige aktiviteter. Langt de fleste aktiviteter kræver jo ikke tilladelse. Der blev opfordret til at fortsætte med at opsamle tal omkring besøgstal for skove for at vurdere hvor stort et brugertryk, der er i de forskellige skove. Dermed også kunne sige mere om friluftsimteresserne i de pågældende skove. I forundersøgelserne til naturnationalparkerne er den friluftsmæssige benyttelse ikke særligt godt belyst.

Endelig blev til orientering udleveret plan for udbygning af shelterprogram på Midtsjælland, hvor der forventes opsat 10 sheltere. Placering f.eks. på Røsnæs og Tuse Næs afspejler drøftelserne på skovvandringerne i efteråret de pågældende steder.

Ad dagsordenens pkt. 5. Skovrejsningsaktiviteter på Naturstyrelsen Midtsjælland

I Himmelev Skov har borgerinddragelsesprocessen i foråret fundet sted. Der arbejdes nu med et forslag til plan baseret herpå, som drøftes i et kommende møde med skovrejsningsrådet. Herefter offentliggøres planen, som derefter vil komme i offentlig høring.

Thomas (DGI) viderebragte en kommentar, om at MTB'er som brugergruppe ikke har følt sig inkluderet i borgerinvolveringsprocessen (uheldig involvering). NST skal beklage, hvis kommunikationen har virket ekskluderende, men at NST og Roskilde Kommune fandt det rigtigt i oplægget til processen, at udtrykke ønsket om i det nye område at prioritere "den stille natur- og landskabsoplevelse". Det var i øvrigt NST opfattelse, at MTB'er er godt tilfredse med de muligheder, der er i den eksisterende Himmelev Skov.

Endelig orienterede NST om, at der er opnået enighed om at købe naboejendommen og dermed forventer at kunne udvide arealet yderligere.

Ad dagsordenens pkt. 6. Bordet rundt – input fra rådets medlemmer

Lasse Braae (DOF) rejste spørgsmålet, om NST har oversigt over ynglesæsonen for de forskellige fuglearter, da denne varierer betydeligt fra art til art, og på hvilken måde styrelsen inddrager denne viden, når der planlægges skovning og gives tilladelser til aktiviteter. Naturstyrelsen redegjorde for de interne retningslinjer om beskyttelse af redetræer m.v. baseret på den viden, som foreligger.

Det gav anledning til en drøftelse af vigtigheden af at sikre en balance mellem beskyttelse af naturen, som sine steder og på visse tidspunkter har brug for fred og ro, og brugen og oplevelsen af naturen. På forespørgsel oplyste Naturstyrelsen, at afslag på ansøgninger om tilladelse er meget få, og som oftest følges af forslag om at flytte sted eller tidspunkt for aktiviteten. Det giver meget få uenigheder, fordi saglige begrundelser respekteres.

Rose-Maria Helle (Danske Handicaporganisationer) orienterede om projektet Natur for alle, som har fokus på at øge tilgængeligheden for naturoplevelser blandt folk med handicap. Nogle af aktiviteterne i projektet har til formål at teste tilgængeligheden for gangbesværede i forskellige skove, arrangere naturoplevelser og markering af handicapvenlige faciliteter eks. toiletter, opladere til kørestol mv. Der afholdes ture i sommerhalvåret. NST Midtjylland deltager i projektet og der findes brochurer for projektet som blev uddelt til mødet.

Ad dagsordenens pkt. 7. Tid og sted for næste møde.

Næste brugerrådsmøde afholdes torsdag d. 7. december 2023. Nærmere information og lokation følger. Forslag til emner til dagsordenen er velkomne.

Retningslinjer tilsiger, at brugerrådet og NST afholder årlige, offentlige ture. I år vil dette ske i form af skovvandring, jf. skovvandringen i Ulkerup skov dags dato. Men planlægningen heraf vil være et punkt på det næste brugerrådsmøde.

Ad dagsordens pkt. 8. Evt.

Intet.